

[Gert Petersen]

været forholdsvis positive forhandlinger for første gang i meget lang tid, og der er langt snarere grund til at tro, at disse forhandlinger vil blive slået i stykker, hvis USA nu begynder på denne yderligere oprustning med kemiske våben.

Og det er nøjagtig sådan, flertallet i det amerikanske repræsentanternes hus har ræsonneret. Derfor har de sagt nej. Til sidst har de, presset af flertallet i senatet, sagt o.k., men så må det på en måde være europæernes afgørelse, for vi ved alle sammen, at kommer det til en verdenskrig, hvor der bruges kemiske våben, så bliver det i Europa og med meget mindre sandsynlighed i USA.

Det er klart, at de kemiske våben er til brug i Europa, hvis det skulle komme til krig. Derfor er det helt rimeligt og naturligt, at vi i det danske folketing, hvor der oven i købet er en grundlæggende principiel enighed om at sige nej til kemiske våben, udnytter de muligheder, der er kommet, fordi bolden er blevet spillet over til os. Det er rimeligt, at vi lever op til det ønske, som den amerikanske kongres er kommet med, at der bliver sagt nej til styrkemålene fra dansk side, fra andre staters side, at vi arbejder for et generelt nej til styrkemålet – og det kan ikke være gjort med et ambassadørmøde – og at det gøres på Det nordatlantiske Råds udenrigsministermøde, selvfølgelig også på forsvarsministermødet, men så sandelig også på udenrigsministermødet, sådan som den amerikanske kongres har bedt os om.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg lyttede med stor interesse til det, som hr. Gert Petersen sagde, og jeg synes, at det faktisk hele vejen igennem hang godt sammen, hvis jeg må have lov til at sige det på den måde. Men jeg vil dog supplere med et par argumenter.

Det skal ikke misforstås på den måde, at jeg synes, at det er godt at få lavet de nye kemiske våben; det er klart, hvad vort standpunkt er på det område.

Men når nu hr. Gert Petersen går ind i den amerikanske debat, så synes jeg, det er rigtigt at supplere med nogle af de argumenter, som også anvendes, bl.a. i den høring i et underudvalg under senatet, som vi har refe-

rat fra på et bilag i udenrigsudvalget. Det er åbent og tilgængeligt materiale.

Et af argumenterne er jo netop foruden det med styrkepositionen i forhandlinger, som de amerikanske eksperter siger det, at hvis ikke man holder »pace«, hvis ikke man kan holde takt med det, som den anden part har, så risikerer man at sænke atomtærskelen. Det er en diskussion, som vi også har, når vi drøfter konventionelle styrker. Deri ligger der et selvstændigt argument for, at man har en balance på de forskellige våbenkategorier.

Derudover er der jo det argument, at man ved at lave de nye binære våben – som kun kan sættes i gang, hvis to komponenter bliver blandet, først da bliver de aktive – kan trække de gamle farlige kemiske våben hjem fra Europa. Det er jo rigtigt, som hr. Gert Petersen sagde, at amerikanerne i øjeblikket har deponeret nogle visse steder i Europa. Hvis man producerer de nye, så kan man helt holde op med at have de gamle stationeret i Europa, og dermed løber man ikke den risiko, som vi kan se f.eks. med de gamle sennepsgasbomber, som man finder i Østersøen for tiden.

Jeg vil sige til hr. Gert Petersen, at jeg er helt enig med ham i hans ros af det åbne system. Vi kan stå her og se præcis, hvordan der er argumenteret frem og tilbage i kongressen, og vi kan se, hvordan kongressen lægger noget af indflydelsen over til NATO. Tænk, hvis man i Kreml traf en tilsvarende beslutning, at det videre forløb i Warszawa-pagtens styrkemål skulle afhænge af, hvad man sagde i Polen, Ungarn og andre af de østeuropæiske Warszawa-pagtlande!

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Både hr. Bjørn Elmquist og jeg foretrækker et åbent system fremfor et lukket, det skal der overhovedet ikke herske nogen som helst tvivl om. Det er altså bare en ringe trøst, at det åbne system, som hr. Lasse Budtz tidligere var inde på, råder over kemiske kampstoffer, som kan tilintetgøre menneskeheden tusinder af gange. Det er en ringe trøst, hvis først det skulle komme dertil, at man kan sige til sig selv: nå, men det er Gud være lovet et åbent system, som forgifter mig, det er ikke et lukket. Jeg tror ikke, at